

- TARTALOM
- Megújuló energiák és az oktatás
- Multiplikációs események
- Megújuló energiaforrások (RES) hasznosítása a vidéki térségekben

MEGÚJULÓ ENERGIÁKÉSAZ OKTATÁS

A megújuló energia azon energiaforrások közé tartozik, amelyet olyan természetes módon, emberi beavatkozás nélkül újratermelődő forrásokból nyerünk, mint a napfény, szél, csapadék, árapály, hullámok és geotermikus energia. (Omar Ellabban, 2014)

A spanyolországi Castellón városában különféle gazdasági szereplők részvételével valósult meg egy fókuszcsoport rendezvény azzal a céllal, hogy milyen kilátások nyílnak megújuló energiahasználatra a vidéki térségekben. Az esemény főbb megállapításait az alábbiakban összegezzük.

A megkérdezettek többsége általánosságban úgy gondolja, hogy a megújuló energiák fontos szerepet játszanak a vidékfejlesztésben, de a vártnál jóval alacsonyabban funkcionálnak. A biomassza technológia fokozott érdeklődéssel bír, de nagymértékű kiaknázatlan potenciállal rendelkezik. A napenergia a legismertebb megújuló energia a jelenlévők között, és a szélenergiát tartják a legalkalmasabbnak nagyteljesítményű berendezések létrehozására így e tekintetben ez utóbbi önellátásra nem megfelelő.

Másrészről a legtöbb résztvevő úgy véli, hogy a kisebb berendezések üzemeltetése sokkal hasznosabb a vidéken, mivel az ottani lakosság nagyobb részét érintik és a gazdasági dinamizmus előrelendítését is jobban elősegítik a térségben. Nagyobb berendezéseket általában nagyvállalatok működtetnek, melyek a vidékfejlesztéshez kevésbé járulnak hozzá. Mindemellett,

FÓKUSZCSONPORTCASTELLÓN-BAN

konstrukciók nagyobb több munkalehetőséget biztosítanak.

Minden résztvevő egyetértett abban, hogy a jövőben a megújuló energiák pótlólagos szerepet tölthetnek be majd a vidékfejlesztés ösztönzésében.

A visszajelzésekből megismerhetjük a jelenleg vidéken élő megkérdezettek gazdasági helyzetét, ami abból a szempontból lényeges, hogy jövőben milyen munkalehetőségeket és vállalkozásokat lenne célszerű teremteni a térségben. Csak néhány a rendelkezésre álló lehetőségekből: biomassza energetikai társulások; kazánokat, napelemeket vagy napkollektorokat üzemeltető vállalatok és azok alkalmazottjai; energiaültvények telepítésével foglalkozó cégek; napelemek és kollektorok fémszerkezetének előállítására specializálódott cégek; állami cégek biomassza vagy biogáz előállításához szükséges hulladékhasznosításának átvállalása; megújuló energiával összefüggő profilú technológiai vállalatok.

FELMÉRÉSEK ÖSSZEGZÉSE GYÖNGYÖSÖN

A vidéki térségek helyzete Gyöngyösön és környékén nem túlságosan kedvező, több okból kifolyólag, mint pl. elöregedés, illetve negatív demográfiai tendencia. Sajnos pozitív változásokra nem igazán számíthatunk a közeljövőben kivéve, ha az Apollo Tyres céghez hasonlóan nemzetközi vállalatok települnek a régióba. A problémák egyike az, hogy a középosztály helyzete nem javul, a lakosság gazdagokra és szegényekre oszlik és néhány körzetben megdöbbentő körülményekkel szembesülhetünk.

A lakosság életszínvonalának növelése érdekében megfelelő munkahelyek létrehozása lenne a megoldás. Korábban az élelmiszeripar kínált munkalehetőséget, és hasonló innovatív lehetőségekre lenne igény a térségben. Továbbá, a felsőoktatási intézmények és a vállalkozói szféra közti dinamikusabb együttműködés – állami támogatás hozzájárulással – szintén pozitív változást generálna.

A megújuló energiaforrások vidékfejlesztésben betöltött szerepét a fejlesztési lehetőségeket akadályoztatva nagymértékben befolyásolják az alacsony költségek, és jelenleg lényegesebb előrelépés ennek kapcsán nem tapasztalható. Az államnak sokkal fontosabb szerepet kellene vállalni a klímaváltozásra való tekintettel is. Magyarország rövid, illetve középtávú EU vállalásai megvalósíthatóak, bár a megújuló energiaforrások a nemzeti szinten felmerülő igényeket nem tudják kielégíteni, és így az atomerőművek megléte elengedhetetlen az országban.

A megújuló energia nagymértékben hozzájárulhatnak a vidékfejlesztés előmozdításához, amennyiben a helyi elvárásoknak megfelelő energiatermelést komplex módon kezeljük. A megújuló energiaforrásoknak fontos, munkahelyteremtő szerepet játszanak a társadalmi szolgáltatások terén, a zöldenergia iparban, a közmunka programban, illetve a helyi energiatermelésben.

Számos felsőoktatási intézmény – köztük a Károly Róbert Főiskola is – rendelkezik olyan vidékfejlesztési oktatási

Interjú Dr. Marselek Sándorral

programokat, melyeknél a megújuló energia az egyes tantervek részét képezi. Mindezek ellenére több hasonló, állami támogatással megvalósuló oktatási program létrehozása is indokolt lenne, mivel a jelenleg elérhető kurzusok nem teljes mértékben elégítik ki a megújuló energia szektorban működő vállalkozások igényeit

BÁKÓ MEGYE ÉS AMEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK

Bákó megyében a lakosság megközelítőleg 55%-a vidéki térségekben él, ezen belül is a túlnyomó többség idősebb generáció – a fiatalabb generáció külföldön vállal munkát. A foglalkoztatási ráta alacsony, mivel vidéken alacsonyabb számú a képesítéssel rendelkezők, illetve a vállalkozások száma is. A főbb gazdasági tevékenységek közé tartozik a mezőgazdaság, illetve az állattartás.

A helyi hatóságok érdekeltek az infrastrukturális fejlesztések tökéletesítésében, illetve a gazdasági tevékenységek diverzifikációjában a lakosság foglalkoztatásán keresztül. A társadalmi és gazdasági viszonyok javítása érdekében minél több olyan kezdeményezés, illetve rendezvény szervezése szükséges, melyek jelentős törvényhozási változásokhoz vezetnének növelve az oktatásba történő investálás mértékét, valamint az állami hatóságokba fektetett bizalmat.

A vidéki lakosság részéről egyelőre nem mutatkozik tartós igény megújuló energiák használatára. A jelenlegi kezdeményezések többnyire térségbeli magánbefektetőktől, illetve helyi hatóságoktól indulnak. A helyi hatóságok fotovoltaiikus utcai közvilágítási rendszert illetve biomassza kazánokat fejlesztettek ki, míg a magánbefektetők leginkább szélenergia-berendezéseket létesítettek –

Utcai közvilágítás Margineni településen

a szélenergia-berendezések száma a nyilvántartások szerint egy kezdeti gyors növekedést követően stagnált, majd jelentősen visszaesett.

Egy lehetséges megoldás a jövőre nézve a fiatalabb generáció vidékre történő visszatérése lehetne. Éppen ezért, a családi szervezetek vagy közösségek lehetőséget nyújthatnának a megújuló energia hasznosításához (infrastrukturális fejlesztések, foglalkoztatás növelése, helyi adóbevételek növelése, környezetvédelem), de ezzel egyidejűleg hátrányos helyzetet is generálna (mezőgazdasági területek csökkenése).

MULTIPLIKÁCIÓS ESEMÉNYEK

CASTELLON TARTOMÁNY

A spanyol Jaume I Egyetem két multiplikációs rendezvényt szervezett a vidéki térségek megújuló energiahasználatával kapcsolatos lehetőségek bemutatására. Az egyik rendezvény egy szeminárium megszervezése volt

Segorbe településen (2015. október 21), illetve 2015. október 31-én került sor az első Megújuló Energia Vásár megrendezésére Atzeneta településen.

Mindkét eseményen bemutatták az IN2RURAL Erasmus+ projektet, melyet a Jaume I Egyetem koordinál és partnerként román, illetve magyar felsőoktatási intézmények és vállalatok vesznek részt. Továbbá olyan kérdések megvitatására is sor került a rendezvényeken, mint a megújuló energia s szabályozásának jogi vonatko-

zásai, valamint Castellón tartományban megvalósult sikertörténetek (napenergia, szélenergia, biomassza felhasználás) ismertetése. Atzeneta településen kiállítást, oktatási workshop-ot szerveztek, illetve vállalatok bemutatkozására is sor került.

Multiplikációs esemény Segorbe településen

Multiplikációs esemény Azzeneta településen

2015. október 30-án egy multiplikációs rendezvény került megrendezésre Egerben (Magyarország, Heves megye) az Agria Geográfia Alapítvány székhelyén. Az alapítvány egy civil szervezet, melyet 2009-ben alapítottak és elsődleges célja a területfejlesztési innovatív módszerek terjesztésének elősegítése. Az alapítvány tagjainak egyik érdeklőségi területe a megújuló energia és energiahatékonyság összekapcsolása, ezen belül több megvalósult korábbi tevékenység is a megújuló energiatermelés társadalmi hátterének kutatására irányult. Az alapítvány sokféle társadalmi partnerszervezettel alakított ki virtuális hálózatot, amely a társadalmi innovációk multifunkcionális központjaként működik Eger város körzetében.

Az „Innovatív gyakorlatokkal a megújuló energiák területén a vidéki foglalkoztatás előmozdításáért” (IN2RURAL) projekttel összefüggésben, az előzőekben említett hálózat tagjai (vállalkozók, önkormányzati dolgozók, egyetemi hallgatók) előzetes tájékoztatást kaptak a projektről. Dr. Bujdosó Zoltán, a Károly Róbert Főiskola tanára, vitaindító előadásában bemutatatta az eddigi projekttevékenységeket, illetve felvázolta a jövőbeni feladatokat és a projekt végrehajtási szakaszában megvalósuló együttműködési lehetőségeket. projekt végrehajtási szakaszában megvalósuló együttműködési lehetőségeket. projekt végrehajtási szakaszában megvalósuló együttműködési lehetőségeket. A jelenlévők tájékoztatást

EGER

Multiplikációs esemény Gyöngyösön

kaptak a felsőoktatásban résztvevő hallgatók számára elérhető tanulmányi, illetve szakmai gyakorlati lehetőségekről az IN2RURAL projekt keretében. Krámos Dániel, a megújuló energián alapuló regionalizálás egyik hazai szakértője egy rövid ismertető prezentációt tartott Heves megye jelenlegi megújuló energiatermelés helyzetéről. A legfrissebb vizsgálati eredmények bemutatásán felül kifejtette a 2014-2020 közötti időszak területfejlesztéssel kapcsolatos tervezési folyamatait.

Az utolsó előadást a Geolin Bt. képviselőjében Dr. Patkós Csaba tartotta, aki a vidékfejlesztés megújuló energiával történő összekapcsolásával kapcsolatban létező legjobb gyakorlatokat mutatta be.

A „VasileAlecsandrii” Egyetem Bákóban két multiplikációs eseményt is rendezett a vidéki térségek megújuló energiahasználatának elősegítése érdekében, melyen számos helyi ügynökség, helyi hatóság és az üzleti szféra résztvevői is képviseltették magukat.

Az első rendezvény a „VasileAlecsandrii” Egyetem aulájában került megrendezésre 2015. október 28-án, míg a második eseménynek (2015. október 30.) Bákóban a

BÁKÓ MEGYE

Multiplikációs esemény Bákó megyében

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

projektet támogató Városi Tanács biztosított helyet. Mindkét rendezvény fő célja a vidéki térségekben létrejövő megújuló energia projektek és azok pénzügyi támogatásának lehetőségeire terjedt ki. Florin Andronescu, az Alba Helyi Energiaügynökség igazgatója, egy Alba megyében, Pianu településen megvalósult kísérleti projektet mutatott be, mely egy megújuló energiák kombinált felhasználásával

(szél- és napenergia) működtetett karám létrehozására irányult. Szintén bemutatásra került az első energia obszervatórium létrehozása Romániában (ANERGO néven) – egy berendezés, amely helyi hatóságok megújuló energiatermelésének tervezését támogatja.

MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK (RES) HASZNÁLATA VIDÉKI TÉRSÉGEKBE

CASTELLON TARTOMÁNY

Noquera egy kis, elszigetelt vidéki ház a hegyekben, de egyúttal gyermekek és felnőttek számára nyújtott környezetvédelmi oktatás központja is, ahol bárki megszállhat, akit a megújuló energiaforrások érdekelnek.

Ezen a helyen egy napenergia rendszer működik, ami elektromos áramot termel és meleg vizet állít elő, egy kisebb méretű szélérőművel egyetemben. Biomasszát használnak a fűtéshez, illetve egy hidraulikus rendszer segítségével növelni tudják az előállított elektromos áram mennyiségét.

EGER

A legnagyobb problémát leginkább a pénzügyi nehézségek jelentik. Egy másik fontos kérdés a gyengébb minőségű területek hasznosítása.

A jelenlegi támogatási rendszer magasabb minőségű területeken folytatott gazdálkodás elősegítését ösztönzi, ezzel a kevésbé termőterületek háttérbe szorulnak. Ezen területek nagy költségigényük és az időjárási körülményeknek köszönhetően kevésbé alkalmasak gazdálkodási tevékenység folytatására, viszont energianövények termesztésére alkalmasak lennének.

BÁKÓ MEGYE

A legtöbb megújuló energiával kapcsolatos projekt Bákó megyében a fotovoltaikus utcai közvilágítás megvalósítására irányul. Az egyik legnagyobb közvilágítási rendszerfejlesztési projektek egyike Margineni településen valósult meg, ahol mintegy 1606 lámpaoszlopot állítottak fel.

A projekt az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) finanszírozásával valósult meg – 4.2 Operatív program, „Beruházási fejlesztések támogatása villamos energia- és hőtermelésre alkalmas új berendezések létrehozásával, illetve berendezések korszerűsítésével megújuló energiaforrásokon keresztül: biomassza, vízenergia erőművek (mint 10 MW kapacitású egységek), napenergia,

szélenergia, bioüzemanyag, geotermikus és egyéb megújuló energiaforrások.

<http://www.in2rural.ub.ro/>
<https://www.facebook.com/in2rural>

Jelen hírlevél tartalma a szerzők véleményét tükrözi. A hírlevélben foglaltak nem feltétlenül egyeznek meg az Európai Unió hivatalos álláspontjával. A hírlevél tartalmáért sem a spanyol Nemzeti Ügynökség, sem az Európai Unió nem vállal felelősséget.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union